

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 369

Ἡράκλειον, 8 Μαΐου 2020

Πρός
τούς Αἰδεσιμωτάτους Κληρικούς, τούς Ὅσιωτάτους Μοναχοὺς
καί τόν εὐσεβῆ Λαό τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης

Ἀγαπητοί μας, Χριστός Ἀνέστη!

Ὅλοι γνωρίζετε ὅτι ὁ Τόπος μας, ἡ Ἑλληνική κοινωνία, ἡ ὑφήλιος ὅλη καί ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς, περνᾶμε στενάχωρες καί δύσκολες ἡμέρες, ἀπό τή λοιμική νόσο τῶν καιρῶν μας. Ἄλλαξε ἡ καθημερινότητά καί οἱ προγραμματισμοί μας. Τά σχέδιά μας ἀνατράπηκαν, ἡ αἴσθησις ὅτι τά πάντα μποροῦμε νά τά ἐλέγχουμε γκρεμίστηκε, καί οἱ ἰσχυροί τῆς γῆς φάνηκαν ἀνίσχυροι καί ἀνήμποροι μπροστά σέ ἕνα ἀπειροελάχιστο καί ἀθέατο ἰό. Κάτι τόσο μικρὸ ἀπέιλησε τή μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μας.

Αὐτό, ὅμως, μᾶς βοήθησε νά ταπεινωθοῦμε καί νά σκεφτοῦμε τά λόγια τοῦ Κυρίου, «...πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται...»,¹ δηλαδή, «...ἐκεῖνος πού ὑψώνει τόν ἑαυτό του θά ταπεινωθεῖ...». Ἄλλωστε, γνωρίζουμε ὅλοι καλά, ὅτι τίποτε δέν ὠριμάζει καί δέν βαθαίνει τόν ἄνθρωπο, ὅσο μία δοκιμασία. «Ἐπαρον τούς πειρασμούς καί οὐδεὶς ὁ σωζόμενος», δηλαδή, «Σήκωσε, πᾶρε τούς πειρασμούς καί κανένας δέν θά σωθεῖ»². Γιατί, μέ ποιόν ἄλλο τρόπο, παρὰ ὡς μία δοκιμασία, θά μποροῦσε νά ἐρμηνευθεῖ ἡ περιπέτεια πού βιώνουμε καί ὡς ἕνα παγκόσμιο πνευματικὸ ἐπιτίμιο, πού ἐπιτρέπει ὁ Θεός, ὄχι φυσικά ὡς τιμωρία, ἀλλὰ ὡς παιδαγωγία.

Πρωτόγνωρος βέβαια ὁ «κανόνας» αὐτός γιά ἐμᾶς, τούς ἀνθρώπους τοῦ σήμερα, ἀλλὰ ὄχι γιά τό χθές τοῦ πλανήτη μας. Αὐτός ὁ κόσμος, μαζί μέ τούς ἑκατομμύρια ἀνθρώπους πού ἔζησαν στή ράχη τῆς Ἱστορίας του, γνώρισε ὄχι μονάχα πολλές πανδημίες, ἀλλὰ καί ποικίλες δοκιμασίες. Κι ὅμως, ὁ Θεός τόν δημιούργησε γιά νά ζήσει, νά ἐπιβιώσει καί νά ὑπάρξει. Γιατί ὁ Θεός εἶναι πηγὴ ζωῆς καί ποτέ θανάτου, «ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καί περισσὸν ἔχωσιν»³, δηλαδή «γιά νά ἔχουν ζωὴ καί περισσεύει ζωῆς». Εἶναι πάντα μέ ἐκείνους πού ἀγωνίζονται νά σώσουν τή ζωή, ἀκόμη καί ἑνός ἀνθρώπου.

Νά εἶστε βέβαιοι, ὅτι αὐτό θά γίνῃ καί τώρα. Ὁ Θεός θά μεταμορφώσει τό κακὸ σέ εὐλογία, τὴν καταστροφή σέ εὐκαιρία, τόν πειρασμὸ σέ σωτηρία, γιὰ τόν Θεὸ δέν ὑπάρχουν ἀδιέξοδα, ραγίζει τά μνήματα τῆς Ἱστορίας καί

¹ Λουκ. 14,11.

² Αποφθέγματα Ἀββᾶ Ἀντωνίου ε', P.G. 65.

³ Ἰω. 10,10.

σκορπᾶ Ἀνάσταση. Ἄς μή λησμονοῦμε ἐξ' ἄλλου, ὅτι, ἐκεῖ πού ἡ ψυχή εἶναι ἄδεια ἀπό ἀνθρώπινες χαρές, ἐκεῖ ἔρχεται ὁ Θεός νά γεμίσει τό κενό. Ὁ Θεός δέν εἶναι Θεός τοῦ πόνου, τῆς θλίψης καί τῆς ἀσθένειας, ἀλλά Θεός τῆς χαρᾶς καί τῆς ζωῆς.

Μετά ἀπό ἀτομικές καί συλλογικές θυσίες, ὥρες καί ἡμέρες γεμάτες ἀγωνία, ἡ κοινωνία μας φαίνεται νά πορεύεται πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς πρώτης «μάχης» αὐτῆς τῆς θανατηφόρου πανδημίας. Αἰσιοδοξία καί ἐλπίδα γεμίζουν τίς καρδιές μας, γιατί μία περίοδος ἐγκλεισμοῦ τερματίζεται. Αὐτό, ὅμως, τό γεγονός, δέν πρέπει νά μᾶς ὀδηγήσει σέ μία ψυχική ἀντιδραστικότητα, ἀπειθείας καί παραβίασης τῶν κανόνων προφύλαξης ἀπό τόν ἰό. Σίγουρα βγαίνουμε νικητές ἀπό μία πρώτη σκληρή μάχη, ἀλλά δέν τελείωσε ὁ «πόλεμος». Ἡ ἀνθρώπινη ζωή πρέπει νά προστατευθεῖ, ὡς μέγιστο δῶρο τοῦ Θεοῦ. Οἱ χριστιανοὶ δέν εἴμαστε ἐραστὲς τοῦ θανάτου, δέν μισοῦμε τόν κόσμον καί τὴ ζωὴ, δέν ἐργαζόμαστε γιὰ τὴν καταστροφή, ἀλλά γιὰ τὴ μεταμόρφωση ὅλης τῆς κτίσης σέ εἰκόνα καί πρόγευση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ὅλη αὐτὴ τὴν δοκιμασία ἄς τὴν μεταμορφώσουμε σέ εὐκαιρία μετάνοιας καί αὐτοκριτικῆς. Ὅλοι μαζί, νά φανερώσουμε στὸν κόσμον, στὴν κοινωνία μας, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Χριστιανοί, εἴμαστε ἄνθρωποι εὐθύνης ἀπέναντι στὸν πλησίον μας, προασπιζόμαστε τὴ ζωὴ καί ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν πρόοδο, δέν ἀντιμαχόμαστε τὴν ἐπιστήμη, δέν ἀπειλούμαστε ἀπὸ τὸν φόβον ἢ τὴν ἀπειλή μιᾶς παθολογικῆς καταστροφολογίας ἢ προφητομανίας. Ὁ ἄνθρωπος πού βιώνει τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴ, ὅταν οἱ ἄλλοι σπέρνουν τὸν πανικό καί τὸν φόβον, ἐπιλέγει τό φῶς ἀπέναντι στό σκοτάδι τῶν συνωμοσιολόγων καί ταραχοποιῶν τῆς διανοίας. Ὁ Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης, τονίζει τό ἐξῆς: «Νά προσπαθεῖς νά μὴ σπρώχνεις ἀπὸ μέσα σου πρὸς τὰ ἔξω τὰ κακά πού ἔχεις, ἀλλά νά ἀνοίγεις τὴν πόρτα γιὰ νά ἔλθει τό φῶς, πού εἶναι ὁ Χριστός, καί θά φύγουν τὰ σκοτάδια σου, πού ὑπάρχουν μέσα σου»⁴. Αὐτὴ εἶναι καί ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας, μέσα σέ ἓνα κόσμον πού γεύεται τὴν πικρία τῆς ἀπόγνωσης, νά κομίζει τὴ γλυκύτητα τῆς πίστεως, νά βεβαιώνει ὅλους, ὅτι τὴν τελευταία λέξη τὴν λέει πάντα ὁ Θεός. Ὅτι ἡ χαρὰ εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπὸ τὸν πόνον, γιατί ὁ πόνος δέν ἐξαλείφει τὴ χαρὰ, τῆς δίνει ὠριμότητα καί βάθος.

Χρειάζεται ἐγρήγορη, ὥστε νά μὴν παγιδευτοῦμε σέ φωνές πού προσπαθοῦν νά μᾶς ἐγκλωβίζουν στὸν φόβον, ἐκεῖνο τό συναίσθημα πού ἀγαποῦν καί χρησιμοποιοῦν οἱ ἐξουσίες τῶν ἐφήμερων κοσμικῶν πλαισίων, ὥστε νά ἐλέγχουν τίς συνειδήσεις καί τὴν ἐλευθερία τοῦ πνεύματος, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἐλευθερία καί τό φωτισμό τοῦ Παρακλήτου. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε, ἄλλωστε, ὅτι ὁ προφήτης καί ἡ προφητεία στὴν Ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία μας, οὐδέποτε ὑπῆρξε λόγος ἐκφοβισμοῦ καί ἀπόγνωσης, ἀλλὰ φωνὴ πού ξυπνοῦσε, ἀφύπνιζε ναρκωμένες συνειδήσεις. Αὐτός εἶναι ὁ προφήτης τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖνος πού θυμίζει σέ ἓναν ὀλάκερο λαὸ ἢ σέ μία ἀνθρώπινη καρδιά τὸν Θεὸ πού λησμόνησε.

⁴ Α. Σ. Τζουβάρια, Αναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριον, Ἀθήναι 2001, σελ. 107.

Κρατήστε, λοιπόν, μακριά τό βλέμμα καί τήν ἀκοή τῆς ψυχῆς σας, ἀπό φωνές διασπαστικές, καταστροφολογικές καί ἀντιεκκλησιαστικές. Δέν πρέπει σέ καμία περίπτωση νά ἐπιτρέψουμε σέ αὐτές τίς φωνές νά διασποῦν τήν ἐνότητα τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Κληῆρος καί Λαός, Ἐπίσκοποι, Πρεσβύτεροι, Διάκονοι, Μοναχοί καί Λαϊκοί, εἴμαστε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Κανείς δέν εἶναι πάνω ἀπό τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Τά χαρίσματα τοῦ Θεοῦ δέν δίδονται γιά νά κτίζουμε τούς ἀτομικούς μύθους καί τήν ἀποκλειστικότητα μας, ἀλλά γιά νά οἰκοδομεῖται τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό εἶναι σημαντικό, τόσο τό σωστό, ἀλλά ἀκόμα καί τό λάθος μας νά εἶναι ἐντός τῆς Ἐκκλησίας.

Δοξάζουμε τό Ὄνομα τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ, μέ τίς πρεσβεῖες τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου, Πρώτου Ἐπισκόπου Κρήτης καί πάντων τῶν Κρητῶν Ἁγίων, διότι καί πάλι ἀνταμώνουμε μέσα στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία καί κοινωνοῦμε ὅλοι ἀπό τό ἴδιο Ἅγιο Ποτήριο, τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, Μυστήριο τῶν Μυστηρίων καί γεγονός ἀδιαπραγμάτευτο γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Μέ πατρικές εὐχές καί ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι ἀγάπη

- † Ὁ Κρήτης Εἰρηναῖος, **Πρόεδρος**
- † Ὁ Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Μακάριος
- † Ὁ Ρεθύμνης καί Ἀύλοποτάμου Εὐγένιος
- † Ὁ Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου Δαμασκηνός
- † Ὁ Λάμπης, Συβρίτου καί Σφακίων Εἰρηναῖος
- † Ὁ Ἱεραπύτνης καί Σητείας Κύριλλος
- † Ὁ Πέτρας καί Χερρονήσου Γεράσιμος
- † Ὁ Κισάμου καί Σελίνου Ἀμφιλόχιος
- † Ὁ Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου Ἀνδρέας

Σημείωσις: Ἡ Ἐγκύκλιος αὕτη νά ἀναγνωσθεῖ στούς Ἱερούς Ναούς, ἀντί κηρύγματος, πρὶν ἀπό τήν Ἀπόλυση τῆς Θείας Λειτουργίας, τήν Κυριακή τῆς Σαμαρείτιδος, 17 Μαΐου 2020 καί νά ἀναρτηθεῖ στόν Πίνακα Ἀνακοινώσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν.